

שהוכחתי. וראיה דסעודה שלישיית הוי בצהריים דאמרינן התם (סנה ק"ט, ה), קערות שהודחו ערבית מדיחן שחרית הודחו שחרית מדיחן צהריים, אלמא דסעודה שלישיית הוי בצהריים.

ועכשיו שאנו בודקין מאור שלשה עשר, לא יבער בשריפה עד הערב של שלשה עשר.

ומשייר מן הטהורות מזון שתי סעודות. משמע אבל מחולין לא משייר כלום אלא יבער הכל מערב שבת. ואית אם כן מה יאכל בשבת. וייל דיאכל מצה עשירה וכן משמע בתוספתא (פיג' כ"ט) דקאמר י"ד שחל להיות בשבת מבערין הכל מלפני השבת ואופין לו מצה עשירה.

וקשה על מנהגינו שכשחל י"ד בשבת אנו משיירין כדי לאכול חמץ בשבת. מיהו יש לסמוך על מנהגינו ממתניתין דלקמן פרק אלו עוברין (מט, ה), [ד]קאמר י"ד שחל להיות בשבת מבערין הכל מלפני השבת דברי ר' מאיר וחכמים אומרים בומנו (אלא) [אלמא - ג'ג'] משמע דמשיירין אפילו מחולין בשבת.

ומכל מקום לא קשה מה דקאמר בתוספתא ואופין לו מצה מערב שבת, [ד]זה מיירי כשחל פסח להיות באחד בשבת שאופין כל המצות מערב שבת, ולאפוקי מהני דעבדי היקישא שלא לאפותן עד מוצאי שבת, ועוד דיכול לבא לידי פשיעה, דמתוך שאופין המצות במוצאי שבת מאחרין לאכול סעודתן ונמשכת עד לאחר חצות, וזה אינו טוב דאו אוכלין האפיקומן והוא כנגד הפסח ואינו נאכל אלא עד חצות.

ע"ב. (א"ר רחבה) וכי להצניען הוא צריך, תני על הגג. (לסוכה) [בסוכה - ג'ג'] פרק לולב (הגזול) [וערב] [מד, ז] קתני ומניחין אותן על גג האיציטבא, ופריך וכי לייבשן הוא צריך, תני על גב. ולפי [ש]כששנה התלמוד הכא תני על גג, היה סבור לשנותה כמו כן בשנייה, ולפיכך היה טועה.

אמר רחבה אמר ר' יהודה. פירשתי בשחיטת חולין (סנ, ה) ובביצה (י"א, ז).

אין מביאין תודה אחרת. פירש רשיי ואותו לחם פודין אותו ויקח בדמיו לחם לתודה או תודה ללחם. וקשה דהיאך יקח תודה ללחם אחר, האמרינן (מנחות פ, ה) המפריש מעות ללחמי תודה וניתותרו אין לוקחין בהן תודה, וכל שכן בדמיו לחם עצמו שאינו מביא בהם תודה אחרת. ועוד קשה דהיאך יקח בדמיהם לחם לתודה אחרת, מה לי הם מה לי דמיהם, כיון דבאותו לחם לא מצי להביא תודה אחרת כמו כן אינו יכול ליקח מדמיהן לחם אחר לתודה אחר.

לכן נראה שימתין עד שימצא התודה שאבדה, ואם לא ימצא התודה יחלל הלחם על שוה פרוטה, דאמרינן

ראשונה עד סוף חמש, סגי בתחילת שעה שנייה, דהא לא מצינן למימר דמוקמי לה בשעה ראשונה, דהא חזינן הכא אחד אומר קודם הגץ החמה ואחר אומר לאחר הגץ החמה עדותן בטלה דליכא למיטעי. וייל דלא אמרינן דלא טעו אלא דוקא כשמזכירין הגץ החמה בדיבורם, אבל כשאינם מזכירים הגץ החמה בדיבורם, דאינם מזכירים אלא שעות, ודאי טעו שפיר בין שעה ראשונה לשנייה.

דף יג ע"א. ולימא דהלכה כר"ג דהוה ליה מכריע. וקשה לה"י דלמה לי למימר הכי, תיפוק ליה דהלכה כר"ג, דהא סתם לן תנא כוותיה פרק כל שעה (לקמן כ"א, ה). וייל דמצי למימר דלא סתמי, דליכא לחלק בין אוכל למותר.

ומשיירין מזון ב' סעודות. אבל לא משייר סעודה שלישיית, דהא אסור לאכול חמץ משש שעות. ואית אמאי אינו משייר סעודה שלישיית, והסעודה של שחרית יחלק סעודתו לשתים ויעשה שלש סעודות בשבת ועביד מצוה. ועוד דיש לנו לומר שלא [ל]הפסיד בטהרות, ואיכא הוה ליה לשייר מה שיכול להציל שלא ילכו לאיבוד. מכאן משמע דאין אדם יכול לברך [בברכת המזון - ג'ג'] באמצע סעודה של שחרית של שבת ויחזור ויברך ברכת המוציא כדי לפטור חובתו משלש סעודות, דאי הוה יכול לעשות אמאי אינו משייר מזון של סעודה שלישיית כדפרישית.

ואית לעולם אימא לך—דיכול לעשות ברכת המזון בסעודה של שחרית כדי לפטור משלש סעודות, ומכל מקום [לא - ג'ג'] קשה דאמאי אינו משייר סעודה שלישיית ויעשה כי האי גונא כדפ' ויחזור ויברך ויאכל מיד הסעודה שלישיית, דאי הוה משייר היה משייר בחנם דאפילו כשיחזור ויאכל הסעודה שלישיית מכל מקום אין אדם יכול לאכול אלא כדי שובעו, ואם כן אינו יכול לאכול יותר מסעודה אחת, ואיכא למה היה משייר סעודה שלישיית. כך הקשה הרב דילקרוי"ש.

ותירץ מורינו רבינו ה"ר פרץ ג"ע דעל כרחק צריך לומר דאין אדם יכול לפטור עצמו מסעודה שלישיית קודם שעתה, דאי סלקא דעתך דיכול לפטור עצמו קודם שעתה אם כן הוה קשיא ליה אמאי אינו משייר מזון לשלש (שעות) [סעודות - ג'ג'].

ואית הא אינו יכול לאכול אלא כדי שובעו. וייל דהא ליתא דהא יכול לאכול סעודה ראשונה בשעה ראשונה בשחרית וסעודה שנייה בארבע שעות, ובהאי גונא יאכל שפיר השלש סעודות אם איתא דיכול לפטור עצמו מסעודה שלישיית קודם שעתה, אלא שי"מ מדלא עבד הכי שי"מ דאין אדם יכול לפטור עצמו מסעודה שלישיית קודם שעתה דהיינו בצהריים, לאפוקי מהני דמברכין בתוך הסעודה ברכת המזון וחוזרין ומברכין ברכת המוציא לפטור עצמן מג' סעודות, וזה אינו כמו